

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci**
sídlem Třanovského 622/11, 163 00 Praha 6
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Machem
sídlem Viktora Huga 377/4, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. 29275/20/5100-31462-708633, č. j. 29271/20/5100-31462-708633 a č. j. 29273/20/5100-31462-708633,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. 29275/20/5100-31462-708633, č. j. 29271/20/5100-31462-708633, a č. j. 29273/20/5100-31462-708633, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Tomáše Macha na náhradě nákladů řízení částku ve výši 46 026 Kč.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí, proti nimž podal samostatné žaloby, které byly usnesením soudu ze dne 5. 1. 2022, č. j. 51 Af 53/2020 - 103, spojeny ke společnému projednání.
2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. 29275/20/5100-31462-708633 [dále jen „**napadené rozhodnutí 1)**“], byl změněn platební výměr Finančního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 12. 12. 2018, č. j. 5058120/18/2102-70461-204679, tak, že žalobci byla vyměřena daň z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2018 ve výši 35 667 Kč.
3. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. 29271/20/5100-31462-708633 [dále jen „**napadené rozhodnutí 2)**“], byl změněn dodatečný platební výměr správce daně ze dne 25. 2. 2019, č. j. 778568/19/2102-70461-204679, tak, že žalobci byla doměřena daň z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2016 ve výši 28 948 Kč.
4. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 8. 2020, č. j. 29273/20/5100-31462-708633 [dále jen „**napadené rozhodnutí 3)**“], byl změněn dodatečný platební výměr správce daně ze dne 25. 2. 2019, č. j. 778571/19/2102-70461-204679, tak, že žalobci byla doměřena daň z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2017 ve výši 21 754 Kč.
5. Ve všech případech správce daně neuznal žalobcem uplatněný nárok na osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu podle § 4 odst. 1 písm. a) a § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění zákona č. 225/2017 Sb. (dále jen „zákon o dani z nemovitých věcí“) s tím, že žalobci jakožto státnímu podniku byly tyto nemovité věci přenechány za účelem podnikání. Osvobození od daně však dopadá pouze na nemovité věci, které nejsou užívány k podnikání. Žalovaný se s tímto právním názorem správce daně ztotožnil, nicméně daň z nemovitých věcí za jednotlivá zdaňovací období částečně snížil, neboť některé nemovité věci fyzicky neexistovaly, nebyly předmětem daně nebo se na ně vztahovalo osvobození od daně podle § 4 odst. 1 písm. k), l), n) bodu 1 a o) a § 9 odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o dani z nemovitých věcí.
6. Dotčené nemovité věci, na něž se podle žalobce mělo v jednotlivých zdaňovacích obdobích vztahovat osvobození od daně, jsou blíže specifikovány v napadených rozhodnutích [viz bod 48 napadeného rozhodnutí 1) a body 49 napadených rozhodnutí 2) a 3)].

II. Obsah podání účastníků

7. Jádrem žalobní argumentace je námitka, že pro osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu od daně je rozhodující skutečný účel jejich užívání, tedy zda jsou užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány či nikoliv. Podle žalobce neobstojí formalistický přístup orgánů finanční správy, které považovaly dotčené nemovité věci za užívané k podnikání jen proto, že žalobce je státním podnikem zapsaným v obchodním rejstříku, a tudíž je formálně podnikatelem. V této souvislosti žalobce zdůrazňuje, že k 1. 1. 2009 vstoupil do likvidace, která nadále probíhá, přičemž již před vstupem do likvidace došlo v obchodním rejstříku k výmazu činností, které lze považovat za podnikání ve smyslu § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Orgány finanční správy tak chybně dovozují, že žalobce i nadále podniká, aniž by zkoumaly skutečnou povahu jeho aktivit, kterými jsou

vypořádání restitučních nároků oprávněných osob a vypořádání hospodářské činnosti podniku. Žalobce je proto přesvědčen, že dotčené nemovité věci měly být od daně osvobozeny.

8. Žalobce rovněž považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů s tím, že žalovaný nesprávně interpretoval a aplikoval příslušná ustanovení zákona o dani z nemovitých věcí. Žalovaný přitom nijak nevysvětlil, proč osvobození podle § 4 písm. l) a o) zákona o dani z nemovitých věcí považuje za osvobození věcné, zatímco osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) a § 9 odst. 1 písm. a) téhož zákona považuje zcela nekonzistentně za osvobození osobní. V této souvislosti žalobce odkazuje na rozsudky Krajského soudu v Ostravě, pobočky Olomouc, ze dne 18. 12. 2019, č. j. 65 Af 20/2019 - 35, a ze dne 20. 12. 2019, č. j. 65 Af 21/2019 - 34, a č. j. 65 Af 22/2019 - 34.
9. Žalobce dále namítá, že orgány finanční správy nezohlednily navržené důkazní prostředky, jimiž mělo být prokázáno, že dotčené nemovité věci nejsou ve skutečnosti užívány k podnikání. Zejména mělo být dokazování doplněno výsledky zaměstnankyň Ing. V. M. a J. T., bývalého likvidátora Ing. V. Č. a současného likvidátora Mgr. R. P. a dále listinnými důkazy označenými v odvoláních proti (dodatečným) platebním výměřům, především obrátovými předvahami za jednotlivá zdaňovací období a zprávami auditora s účetními závěrkami. Pokud orgány finanční správy tyto důkazy neprovedly, zatížily podle žalobce daňové řízení podstatnou vadou, která měla vliv na zákonnost napadených rozhodnutí.
10. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě setrvává na právním názoru, že podmínky pro osvobození dotčených nemovitých věcí od daně nebyly splněny, jelikož účelem žalobce jakožto státního podniku je podnikání a hospodaření s majetkem svěřeným státem za účelem dosažení zisku. Skutečnost, že žalobce vstoupil do likvidace, nemá podle žalovaného žádný vliv na to, že státní podnik nadále svým jménem a na vlastní odpovědnost provozuje podnikatelskou činnost s majetkem státu.
11. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného opakovaně upozornil, že orgány finanční správy se měly pro účely osvobození od daně zabývat skutečným využitím dotčených nemovitých věcí, nikoliv pouze právní povahou žalobce.
12. Žalobce ve vyjádření ze dne 12. 8. 2021 zdůraznil, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 22. 7. 2021, č. j. 6 Afs 109/2021 - 44, osvobození od daně ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí není vázáno na osobu poplatníka, ale na skutečný způsob využití nemovitých věcí, která je předmětem daně. Dále odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 97/20, a rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2021, č. j. 31 Af 4/2020 - 139, č. j. 31 Af 5/2020 - 137, č. j. 31 Af 6/2020 - 135, a ze dne 12. 7. 2021, č. j. 31 Af 41/2020 - 127. Ve vyjádření ze dne 14. 12. 2021 pak odkázal rovněž na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 7. 9. 2021, č. j. 31 Af 13/2021 - 130, Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2021, č. j. 18 Af 4/2020 - 130, a Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 2021, č. j. 25 Af 18/2021 - 58, č. j. 25 Af 19/2021 - 57, č. j. 25 Af 20/2021 - 56, a č. j. 25 Af 21/2021 - 56.

III. Posouzení věci soudem

13. Soud ověřil, že žaloby byly podány včas, osobou k tomu oprávněnou a obsahují všechny formální náležitosti na ně kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobami napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného

[§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

14. Soud o žalobách rozhodl bez nařízení jednání, jelikož žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce ani na výzvu soudu nesdělil, že by s tímto postupem nesouhlasil (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu. Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
15. Spornou je v posuzované věci právní otázka, zda osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu od daně podle § 4 odst. 1 písm. a) a § 9 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí závisí na právní povaze subjektu, který s nimi hospodáří, či na jejich skutečném způsobu využití v daném zdaňovacím období.
16. Od daně z pozemků jsou podle § 4 odst. 1 písm. a) a odst. 3 věty první zákona o dani z nemovitých věcí osvobozeny pozemky ve vlastnictví České republiky, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány a není-li k nim zřízeno právo stavby.
17. Obdobně je koncipováno i osvobození od daně ze staveb a jednotek, které se podle § 9 odst. 1 písm. a) a odst. 4 věty první zákona o dani z nemovitých věcí vztahuje na zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví České republiky, které nejsou užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány.
18. Žalobce správně poukázal na judikaturu správních soudů (viz bod 12 tohoto rozsudku), která se totožnou právní otázkou již zabývala. Pro posuzovanou věc je především klíčový rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2021, č. j. 6 Afs 109/2021 - 44, podle kterého *„právo hospodaření k pozemkům ve prospěch státního podniku, který podle zákona provozuje podnikatelskou činnost (§ 2 odst. 1 zákona o státním podniku), je silnou indicií vedoucí k závěru, že jsou tyto pozemky užívány k podnikání, to však neznamená, že je vyloučen závěr opačný [...] osvobození od daně podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí je osvobozením věcným, rozhodující proto bude skutečný způsob využití pozemku. Pokud stěžovatel [státní podnik – pozn. soudu] v daňovém řízení namítal, že dotčené pozemky k podnikání užívány nejsou, byl žalovaný povinen se s touto argumentací řádně vypořádat a nemohl ji odmítnout jen na základě právní povahy stěžovatele (tedy skutečnosti, že je stěžovatel z formálního hlediska podnikatelem)“* (srov. dále nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 97/20, bod 26). Soud neshledal jakýkoliv důvod, aby se od těchto závěrů odchýlil. Uvedené judikatorní závěry ostatně akceptoval i žalovaný, který sám v průběhu soudního řízení inicioval přezkum napadených rozhodnutí podle § 121 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.
19. Pro posouzení žalobcova nároku na osvobození od daně z nemovitých věcí tudíž nebylo podstatné, že žalobce je státním podnikem zapsaným v obchodním rejstříku, a ve smyslu § 421 odst. 1 občanského zákoníku se tak považuje za tzv. podnikatele podle formy bez ohledu na to, zda disponuje živnostenským oprávněním či zda vstoupil do likvidace. Rozhodující byl pouze skutečný způsob využití dotčených nemovitých věcí, tedy zda byly fakticky užívány k podnikání či nikoliv. Vzhledem k tomu neobstojí postup orgánů finanční správy, které neuznaly žalobcem uplatněný nárok na osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu od daně pouze s tím, že žalobce je podle obchodního rejstříku podnikatelem, přičemž skutečným způsobem užití dotčených nemovitých věcí se nezabývaly. Žalobce přitom v průběhu daňového řízení navrhoval provedení řady důkazů

(listin a výslechů svědků), jimiž mělo být prokázáno, že dotčené nemovité věci ve vlastnictví státu nebyly fakticky užívány k podnikání, a proto se na ně v daných zdaňovacích obdobích vztahovalo osvobození od daně podle § 4 odst. 1 písm. a) a § 9 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí. Pakliže žalovaný tyto důkazy neprovedl, resp. je v důsledku nesprávného právního názoru nepovažoval za relevantní, pak jím vydaná rozhodnutí spočívají na nesprávném právním posouzení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

20. Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, soud shledal, že napadená rozhodnutí jsou zcela srozumitelná a dostatečně odůvodněna, jelikož z nich vyplývá, z jakého skutkového stavu orgány finanční správy vycházely, které skutečnosti považovaly za rozhodné a jak tyto skutečnosti právně hodnotily. Žalovaný se – optikou tehdy zastávaného právního názoru – zcela dostatečně vypořádal i s navrhovanými důkazními prostředky a odvolacími námitkami žalobce. Skutečnost, že žalovaný interpretoval zákonné podmínky pro osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu od daně nesprávně, ještě nezakládá nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 1. 2021 č. j. 2 Afs 25/2020 - 39, ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 Afs 17/2020 - 39, a ze dne 25. 3. 2021 č. j. 7 Afs 17/2020 - 32, jimiž byly zrušeny v žalobě citované rozsudky Krajského soudu v Ostravě, pobočky Olomouc).

IV. Závěr a náklady řízení

21. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloby jsou důvodné, a proto napadená rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s., výrok I). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), což znamená, že k námitkám a důkazům žalobce řádně posoudí, zda nemovité věci, k nimž měl žalobce v daných zdaňovacích obdobích právo hospodaření, skutečně nebyly užívány k podnikání.
22. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu nákladu řízení ve výši 35 862 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 9 000 Kč (3 x 3 000 Kč) a nákladů na zastoupení advokátem ve výši 26 826 Kč. Soud při výpočtu odměny advokáta vycházel z toho, že jde o zastupování ve spojených věcech, proto při výpočtu odměny za jeden úkon právní služby aplikoval § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Zohlednil přitom závěry rozsudku NSS ze dne 21. 7. 2020, č. j. 1 Afs 96/2009 – 87, podle něhož pro aplikaci § 12 odst. 3 „není rozhodné, kdy soud spojí věci ke společnému projednání, ale zda tak učiní. Při výpočtu náhrady nákladů řízení ve spojených věcech je pak nutno použít citované ustanovení na všechny úkony právní služby učiněné od zahájení řízení.“ Ve světle tohoto výkladu soud vypočetl odměnu tak, jakoby spojení věci bylo dáno od zahájení soudního řízení, proto úkony činěné samostatně v každé ze tří věcí věci před jejich spojením oceňoval jako jeden společný úkon odpovídající součtu tarifních hodnot. Výše odměny advokáta proto zahrnuje tři úkony právní služby po 7 100 Kč [3 x převzetí a příprava zastoupení, 3 x sepsání žaloby a 3 x podání repliky podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu] a dále náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jako samostatný úkon soud neuznal vyjádření ze dne 12. 8. 2021 a ze dne 14. 12. 2021, jimiž se žalobce zejména

vyjadřoval k procesnímu postupu soudu v otázce přerušení řízení, nikoliv však k věci samé [srov. § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 35 odst. 10 s. ř. s.), a proto k nákladům řízení patří i náhrada za tuto daň v sazbě 21 % v celkové výši 4 662 Kč. Náhradu nákladů řízení uložil soud žalovanému zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce [§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s., výrok II].

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. března 2022

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu